

HENRYK SIENKIEWICZ: Poušťí a pralesem

...zatím se v mdlém světle ohně objevil muž temné pleti, Gebr, který s blýskajícíma očima zdvihl obě malé světlé rukavičky a zeptal se:

" Čípak jsou?"

" Moje," odpověděla Nela ospalým a unaveným hlasem.

" Tvoje, ty malá zmije?" zasykl zaťatými zuby Súdánec. " Označuješ cestu, aby tvůj otec věděl, kudy nás má stíhat?"

A při těch slovech ji udeřil karabáčem, strašným arabským bičem, který prosekne i kůži velblouda. Nela, ač ovinuta silným plédem, vykřikla bolestí i strachem, ale gebr již nemohl uhodit podruhé, neboť v tom okamžiku vyskočil Staš jako divoká kočka, vrazil mu hlavou do prsou a potom ho uchopil za krk.

Stalo se to tak nečekaně, že Súdánec padl naznak, Staš na něj a oba se začali válet po zemi. Chlapec byl na svůj věk neobyčejně silný, ale Gebr ho rychle zdolal. Napřed odtrhl jeho ruce od svého krku, potom ho obrátil obličejem k zemi, přimáčkl mu krk pěstí a začal ho švihat bičem přes záda.

Křik a slzy Nely, která chytala divocha za ruce a zároveň ho prosila, aby Stašovi " odpustil", by bývaly málo platné, kdyby byl nenadále nepřišel hochovi na pomoc Idrís. Byl starší než Gebr, mnohem silnější, a od začátku útěku z el-Gharaku-es-Sultání se všichni podřizovali jeho rozkazům. Teď vyškubl karabáč z bratrových rukou, daleko jej odhodil a zvolal:

" Pryč, hlupáku !"

" Naučím toho štíra !" odpověděl Gebr, skřípaje zuby.

Ale Idrís ho rychle popadl za okraj šatu na prsou, a hledě mu do očí, říkal hrozivým, i když tichým hlasem:

" Šlechetná Fatma zakázala ubližovat dětem, protože se za ní přimlouvaly..."

" Naučím !" odpověděl Gebr.

" A já ti povídám, že na žádné z nich nezvedneš bič. Uděláš -li to, pak za každou ránu jich ode mne dostaneš deset."

Zatřásl jím jako palmovou větví a pokračoval:

" Ty děti jsou vlastnictvím Smajna, kdyby některé z nich nedojelo živé, sám Mahdí - ať Bůh prodlouží jeho dny do nekonečna - by tě dal pověsit. Rozumíš, hlupáku?"

Jméno Mahdího činilo tak veliký dojem na všechny jeho vyznavače, že Gebr ihned sklopil hlavu a začal zděšeně opakovat:

" Alláh akbar - Alláh akbar !"

Staš vstal udýchán a zbit, ale cítil, že kdyby ho otec v této chvíli viděl a slyšel, byl by na něho pyšný, neboť nejenže bez rozmyšlení přiskočil Nele na pomoc, ale i teď, třebaže ho rány bičem pálily jako oheň, nemyslil na vlastní bolest, ale začal ještě utěšovat děvčátko a vyptávat se ho, zda mu rána neublížila.

A potom řekl:

" Co jsem dostal, to jsem dostal, ale ten už se na tebe podruhé nevrhne. Ach, jen kdybych měl nějakou zbraň !"

*

V okamžiku se všichni s hrozným křikem vrhli na Staše, vyrvali mu pušku a náboje, povalili ho na zem, svázali mu ruce a nohy postraňky, přitom ho bili a kopali, dokud je neodehnal Idrís, obávající se o chlapcův život. Potom začali mluvit v trhavých větách jako lidé, nad kterými se vznášelo strašné nebezpečí, z něhož je zachránila jen náhoda.

" To je vtělený satan !" zvolal Idrís s tváří bledou strachem a rozčilením.

" Byl by nás postřílel jako divoké husy !" dodal Gebr.

" Ach, kdyby nebylo toho psa!"

" Bůh nám ho seslal !"

" A chtěli jste ho zabít !" řekl Chamis.

" Ode dneška se ho nikdo nedotkne."

" Dostane vždycky kosti i vodu."

" Alláh ! Alláh !" opakoval Idrís, který se stále nemohl uklidnit. " Smrt byla nad námi. Uf !"

Začali pohlížet na ležícího Staše s nenávistí, ale i s určitým obdivem, že malý chlapec jim mohl způsobit pohromu a záhubu.

" U proroka !" ozval se jeden z beduínů, " musíme se postarat o to, aby nám ten iblísův syn nezakroutil krky. To vezeme Mahdímu pěkného hada ! Co s ním chcete udělat?"

" Useknout mu pravou pěst !" zvolal Gebr.

Beduíni k tomu neřekli nic, ale Idrís na to nechtěl přistoupit. Napadlo mu, že kdyby je stíhací oddíl chytil, tak trest za zmrzačení chlapce by byl tím strašnějším. A konečně, kdo mohl zaručit, že Staš po takové operaci neumře? Pak by na výměnu za Fatmu a její děti zůstala jen Nela.

Když tedy Gebr vytáhl nůž, chtěje splnit svou hrozbu, chytil ho Idrís za zápěstí a zadržel:

" Ne !" řekl. " Bylo by hanbou pro pět bojovníků Mahdího, kdyby se tolik báli jednoho křesťanského kluka, že by mu museli uřezávat pěst. Budeme ho na noc svazovat a za to, co

ted' chtěl udělat, dostane deset ran karabáčem."

Geber byl hned hotov vykonat rozsudek, ale Idrís ho zase odstrčil a určil k tomu jednoho z beduínů, kterému napřed pošeptal do ucha, aby nebil příliš silně. Poněvadž Chamis - snad proto, že kdysi sloužil u imženyřů, a snad i z jiné příčiny - se nechtěl do ničeho míchat, obrátil druhý beduín Staše zády vzhůru a exekuce již měla začít, když v tom se objevila nečekaná překážka. ...a s úděsem spatřila v prvním ranním rozbřesku dne Staše ležícího na zemi a nad ním beduín s karabáčem v ruce. Při tomto pohledu začala pronikavě křičet a dupat, a když beduín bez ohledu na to dal Stašovi první ránu, vrhla se kupředu a svým tělem chlapce přikryla.

... " Nechtěl jsem zabít vás, jenom velbloudy," řekl se zaťatými zuby.

... proto s ním na první zastávce zapředl tuto rozmluvu:

" Po tom, co jsi chtěl udělat," řekl, " jsem tě musel potrestat, jinak by tě byli druzí zabili, ale zakázal jsem beduínovi bít tě příliš silně."

Když nedostal odpověď, za chvíli pokračoval:

" Poslouchej, sám jsi řekl, že bílí lidé vždycky dodržují přísahu. Jestliže mi tedy odpřísáhneš na svého Boha a na hlavu malé bint, že neuděláš nic proti nám, nebudu tě dávat na noc svazovat."

Staš na to neřekl ani slovo a jen z lesku jeho očí mohl Idrís poznat, že mu domlouvá nadarmo...

...

Hatím však nenechal děti mřít hladem, ba co víc, držel na uzdě Gebra. Když jednou Gebr uhodil Staše, který před nocováním odsedlával velbloudy, rozkázal, aby Gebra položili na zem a vysázeli mu po třiceti ranách bambusem na každou patu. Ukrutný Súdánec mohl dva dny chodit jen po špičkách a proklínal chvíli, kdy opustil Fajjúm. Mstil se za to na mladém otroku jménem Kali, kterého dostal darem.